

DIREKTYVOS

TARYBOS DIREKTYVA 2009/119/EB

2009 m. rugsėjo 14 d.

kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomasias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

Sąjungos naftos atsargų saugojimo mechanizmus, ypač atsižvelgiant į galimybę tiekti naftą ištikus krizei.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 straipsnį,

(4) Siekiant to tikslo, be kita ko, būtina labiau suderinti Bendrijos sistemą ir Tarptautinės energetikos agentūros (toliau – TEA) nustatytą sistemą.

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

(5) Pagal 2006 m. liepos 24 d. Tarybos direktyvą 2006/67/EB, įpareigojančią valstybes nars išlaikyti privalomasias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas⁽⁴⁾, atsargų kiekis apskaičiuojamas pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą per praėjusius kalendorinius metus. Tačiau pagal 1974 m. lapkričio 18 d. Susitarimą dėl tarptautinės energetikos programos (toliau – TEA susitarimas) atsargų saugojimo įpareigojimais apskaičiuojami pagal grynąjį importuojamos naftos ir naftos produktų kiekį. Dėl tos priežasties ir kitų metodikos skirtumų reikėtų atsargų saugojimo įpareigojimų apskaičiavimo bei Bendrijos privalomųjų atsargų kiekio nustatymo metodiką labiau suderinti su pagal TEA susitarimą taikomais skaičiavimo metodais, nepaisant to, kad TEA skaičiavimo metodai gali būti vertinami atsižvelgiant į pastarųjų dešimtmečių technologijų raidą ir kad visiškai nuo importo priklausantioms šalims, kurios nėra TEA narės, gali prireikti daugiau laiko pritaikyti atsargų saugojimo įpareigojimus. Gali paaiškėti, kad atsargų kiekio apskaičiavimo metodų ir procedūrų tolesni pakeitimai yra būtini ir naudingi siekiant dar didesnio suderinamumo su TEA praktika, įskaitant, pavyzdžiui, pakeitimus, pagal kuriuos tam tikroms valstybėms narėms mažinamas 10 % sumažinimo procentinis dydis, taikomas apskaičiuojant atsargų kiekį, kad pirminio benzino atsargoms būtų taikoma kita tvarka arba kad būtų įtrauktos valstybės narės teritoriniuose vandenyse esančiuose tanklaiviuose saugomos atsargos.atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽²⁾,pasikonsultavusi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Žalios naftos ir naftos produktų tiekimas Bendrijai tebėra labai svarbus, ypač transporto ir chemijos pramonės sektoriams.
- (2) Naftos tiekimo sutrikimų pavojus didėja dėl didėjančios gamybos koncentracijos, naftos išteklių mažėjimo ir augančio naftos produktų suvartojimo pasaulyje.
- (3) Europos Vadovų Taryba Veiksmų plane (2007–2009 m.) „Europos energetikos politika“ pabrėžė, kad būtina geriau užtikrinti tiekimo saugumą visai Europos Sąjungai (toliau – ES) ir kiekvienai valstybei atskirai, *inter alia*, peržiūrint

(1) 2009 m. balandžio 22 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

(2) 2009 m. gegužės 13 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

(3) OL C 128, 2009 6 6, p. 42.

(6) Vien vietinė naftos gavyba gali prisidėti prie tiekimo saugumo didinimo ir todėl tuo remdamosi naftą tiekiančios valstybės narės galėtų turėti mažesnes nei kitos valstybės narės atsargas. Tačiau tokia nukrypti leidžiančia nuostata neturėtų būti nustatyti atsargų saugojimo įpareigojimais, kurie iš esmės skirtusi nuo pagal Direktyvą 2006/67/EB taikomų įpareigojimų. Atsižvelgiant į tai, tam tikrų valstybių narių atsargų saugojimo įpareigojimais turėtų būti nustatyti pagal vidaus naftos suvartojimą, o ne pagal importus.

(4) OL L 217, 2006 8 8, p. 8.

- (7) 2007 m. kovo 8 d. ir 9 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybai pirmininkavusios valstybės narės išvados rodo, kad Bendrijai tampa vis svarbiau neatidėliojant įdiegti integruotą energetikos politiką, kuria būtų derinami veiksmai Europos ir valstybių narių lygmeniu. Todėl labai svarbu kuo labiau suderinti standartus, kurie užtikrinami įvairiose valstybėse narėse taikomais atsargų saugojimo mechanizmais.
- (8) Naftos atsargų turėjimas ir energijos tiekimo saugumo užtikrinimas yra labai svarbūs valstybių narių ir Bendrijos viešojo saugumo elementai. Įsteigus centrinės saugyklos Bendrijoje sudaromos galimybės lengviau siekti šių tikslų. Siekiant, kad atitinkamos valstybės narės galėtų kuo geriau pasinaudoti nacionalinės teisės aktais apibrėždamos savo centrinių saugyklų įgaliojimus ir kartu sumažindamos dėl tokios atsargų saugojimo veiklos galutiniams vartotojams tenkančią finansinę naštą, pakanka uždrausti atsargas naudoti komerciniais tikslais, leidžiant atsargas saugoti bet kurioje Bendrijos vietoje ir leidžiant jas saugoti bet kuriai tuo tikslu įsteigta centrinei saugyklai.
- (9) Atsižvelgiant į Bendrijos teisės aktuose dėl naftos atsargų nustatytus tikslus, galimas saugumo problemas, kurias kai kurios valstybės narės gali iškelti, ir siekį didinti valstybių narių solidarumo mechanizmo tikslumą ir skaidrumą, būtina kuo daugiau dėmesio skirti centrinių saugyklų veikimui jų nacionalinėje teritorijoje.
- (10) Naftos atsargas turėtų būti galima saugoti bet kurioje Bendrijos teritorijos vietoje, jei tinkamai atsižvelgiama į jų fizinę prieigą. Todėl ūkinės veiklos vykdytojams, įpareigotiems saugoti atsargas, turėtų būti leista šių įpareigojimų vykdymą perleisti kitiems ūkinės veiklos vykdytojams arba kuriai nors iš centrinių saugyklų. Be to, jei tie įpareigojimai gali būti perleidžiami laisvai pasirinktai Bendrijos teritorijoje esančiai centrinei saugyklai apmokant tik suteiktų paslaugų sąnaudas, diskriminacinės praktikos pavojus nacionaliniu lygmeniu bus sumažintas. Ūkinės veiklos vykdytojo teisė perleisti įpareigojimą neturėtų reikšti, kad subjektas privalo priimti perleidžiamą įpareigojimą, nebent šioje direktyvoje numatyta kitaip. Kai valstybės narės nusprendžia apriboti ūkinės veiklos vykdytojų teises perleisti įpareigojimus, jos turėtų užtikrinti, kad ūkinės veiklos vykdytojams būtų garantuota teisė perleisti tam tikrą minimalų procentinį jų įpareigojimo kiekį; todėl tos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų centrinė saugykla priims perleidžiamą atsargų saugojimo įpareigojimą, reikalingą tam minimaliam procentiniam kiekiui užtikrinti.
- (11) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visos turimos atsargos, saugomos pagal Bendrijos teisės aktus, būtų pilnai prieinamos. Siekiant užtikrinti tą prieinamumą, tų atsargų nuosavybės teisė neturėtų būti kaip nors varžoma ar ribojama, kad tai trukdytų jas naudoti naftos tiekimo sutrikimo atveju. Naftos produktai, priklausantys bendrovėms, kurių turtui rimtai gresia vykdomosios procedūros, neturėtų būti įtraukiami. Jei veiklos vykdytojams nustatytas atsargų saugojimo įpareigojimas, bankroto procedūros arba susitarimų su kreditoriais inicijavimas galėtų būti laikomas tokia grėsme.
- (12) Kad valstybės narės galėtų greitai reaguoti į ypatingos skubos atvejus ar į vietines krizes, galėtų būti tikslinga tokiose situacijose leisti joms naudoti dalį savo atsargų. Tokie skubūs atvejai ar vietinės krizės neapimtų situacijų, susidariusių dėl žalios naftos ar naftos produktų kainų pokyčių, tačiau galėtų apimti gamtinių dujų tiekimo sutrikimus, dėl kurių reikia keisti naudojamą kurą, t. y. žalią naftą ar naftos produktus naudoti kaip kurą energijos gamybai.
- (13) Atsižvelgiant į poreikius, susijusius su ekstremalių situacijų politikos nustatymu, nacionaliniais atsargų saugojimo mechanizmais užtikrinamų standartų konvergencijos pasiekimu bei geresnės atsargų kiekio apskaitos, ypač krizės atveju, užtikrinimu, valstybės narės ir Bendrija turėtų turėti priemonių griežtesnei šių atsargų kontrolei užtikrinti. Pagal dvišalius susitarimus saugomos atsargos ar sutartinės teisės įsigyti tam tikrus atsargų kiekius („įpareigojimų perleidimas“), atitinkančios visus galiojančioje direktyvoje nustatytus įpareigojimus, turėtų būti naudingos priemonės, suderinamos su šiuo didesnės konvergencijos tikslu.
- (14) Tai, kad didelė tokių atsargų dalis priklauso valstybėms narėms arba įvairių nacionalinių valdžios institucijų įsteigtomis centriniams saugykloms, turėtų sudaryti galimybę padidinti bent jau tos atsargų dalies kontrolės ir skaidrumo lygį.
- (15) Siekiant didinti tiekimo saugumą Bendrijoje, valstybių narių ar centrinių saugyklų įsigytų atsargų, vadinamų specialiosiomis atsargomis, sukauptų remiantis valstybių narių priimtais sprendimais, kiekis turėtų atitikti faktinius poreikius krizės atveju. Be to, turėtų būti nustatytas specialus tokių atsargų juridinis statusas, kad krizės atveju būtų visiškai užtikrintas atsargų turėjimas. Tuo tikslu atitinkamos valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų imamasi tinkamų veiksmų toms atsargoms besąlygiškai apsaugoti nuo visų vykdomųjų procedūrų priemonių.
- (16) Šiame etape atsargų kiekius, kurie priklausys centriniams saugykloms arba valstybėms narėms, nepriklausomai ir savanoriškai turėtų nustatyti kiekviena atitinkama valstybė narė.

- (17) Atsižvelgiant į poreikį padidinti kontrolės ir skaidrumo lygį, privalomosioms atsargoms, kurios nėra specialiosios atsargos, turėtų būti taikomi griežtesni priežiūros reikalavimai ir tam tikrais atvejais iš valstybių narių turėtų būti reikalaujama pranešti apie priemones, kuriomis užtikrinamas privalomųjų atsargų turėjimas, ir apie visus jų išlaikymo tvarkos pakeitimus.
- (18) Privalomųjų atsargų ir specialiųjų atsargų kiekio pokyčiai, susiję su tam tikromis atsargų pakeitimo operacijomis, galėtų būti leidžiami, kad būtų galima atlikti būtinas operacijas, pavyzdžiui, reikalingas tam, kad būtų užtikrintas atsargų atnaujinimas, atitiktis pakeistoms produkto specifikacijoms arba siekiant paskelbti naujus konkursus atsargoms saugoti.
- (19) Jei privalomosios atsargos ir specialiosios atsargos saugomos kartu su kitomis ūkinės veiklos vykdytojų saugomomis atsargomis, ypatingą dėmesį reikėtų skirti privalomųjų atsargų kiekį skaidrumui.
- (20) Akivaizdu, kad suvestinių apie atsargas rengimo dažnumas ir jų pateikimo terminas, kaip nustatyta Direktyvoje 2006/67/EB, skiriasi nuo kitose pasaulio šalyse nustatytų įvairių naftos atsargų saugojimo sistemų. Europos Parlamentas rezoliucijoje dėl didėjančių energetikos kainų poveikio makroekonomikai pareiškė pritarantis tam, kad ataskaitos būtų teikiamos dažniau.
- (21) Siekiant išvengti valstybių narių teikiamų ataskaitų dėl įvairių produktų kategorijų dubliavimosi, informacija apie įvairias naftos produktų kategorijas, nurodytas šioje direktyvoje, turėtų būti rengiama remiantis 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos ⁽¹⁾.
- (22) Siekiant didinti tiekimo saugumą, teikti rinkoms išsamesnę informaciją, suteikti vartotojams pasitikėjimo dėl naftos atsargų būklės ir optimizuoti informacijos perdavimo būdus, reikėtų priimti nuostatą, pagal kurią būtų galima vėliau iš dalies keisti ar tikslinti statistinių suvestinių rengimo ir teikimo taisykles.
- (23) Tais pačiais tikslais būtina rengti ir teikti statistines suvestines ne tik apie privalomąsias bei specialiąsias atsargas, bet ir apie kitas atsargas, ir nustatyti, kad tokios suvestinės būtų teikiamos kiekvieną mėnesį.
- (24) Kadangi Komisijai teikiamose suvestinėse gali pasitaikyti klaidų ar neatitikimų, Komisijos darbuotojai ar įgaliotieji subjektai turėtų galėti peržiūrėti valstybių narių pasiren-
- gimą ekstremalioms situacijoms ir saugomas atsargas. Reikėtų remtis valstybių narių nacionaliniais režimais, kad būtų užtikrinta, jog tokios peržiūros galėtų būti vykdomos veiksmingai, laikantis nacionalinių procedūrų.
- (25) Gauti ar surinkti duomenys turėtų būti tvarkomi pasitelkiant kompleksinius elektroninius ir statistinius duomenų tvarkymo metodus. Tam reikalingas integruotų priemonių ir procedūrų naudojimas. Todėl tuo tikslu Komisija turėtų galėti imtis visų tinkamų priemonių, visų pirma kurti naujas kompiuterines sistemas.
- (26) Asmenų apsauga valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis reglamentuojama 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir tokių duomenų laisvo judėjimo ⁽²⁾, o asmens apsauga Komisijai tvarkant asmens duomenis reglamentuojama 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽³⁾. Visų pirma šiuose teisės aktuose nustatytas reikalavimas, kad asmens duomenų tvarkymas būtų teisiškai pagrįstas, ir numatyta, kad atsitiktinai gauti asmens duomenys turi būti nedelsiant ištrinti.
- (27) Dažnai į naftos produktus įmaišoma biokuro ir kai kurių priedų. Kai tie produktai įmaišomi ar numatyta juos įmaišyti, turėtų būti galimybė atsižvelgti į juos apskaičiuojant atsargų saugojimo įpareigojimus ir saugomas atsargas.
- (28) Atitinkamoms valstybėms narėms turėtų būti sudaryta galimybė vykdyti visus įpareigojimus, kurie joms gali būti nustatyti pagal TEA susitarimą ar jo įgyvendinimo priemonės priėmus sprendimą leisti naudoti atsargas. Labai svarbu tinkamai ir laiku vykdyti TEA sprendimus siekiant užtikrinti veiksmingą reagavimą kilus tiekimo sunkumams. Siekdamos tai užtikrinti valstybės narės turėtų leisti naudoti dalį savo privalomųjų atsargų, kaip numatyta atitinkamame TEA sprendime. Komisija turėtų glaudžiai bendradarbiauti su TEA ir Bendrijos lygmeniu vykdydama veiksmus remtis TEA metodika. Visų pirma Komisija prirėmus turėtų galėti rekomenduoti, kad visos valstybės narės leistų naudoti atsargas, tokiu būdu papildydama TEA sprendimo, kuriuo jo narės kviečiamos leisti naudoti atsargas, įgyvendinimą ir sudarydama tam palankesnes sąlygas. Valstybėms narėms derėtų į tokias Komisijos rekomendacijas reaguoti teigiamai, kad, tiekimo sutrikimo atveju imantis priemonių, būtų siekiama tvirto tarpusavio solidarumo ir darnos visos Bendrijos mastu tarp tų valstybių narių, kurios yra TEA narės, ir tų, kurios nėra TEA narės.

⁽¹⁾ OL L 304, 2008 11 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽³⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

- (29) 1973 m. liepos 24 d. Tarybos direktyva 73/238/EEB dėl priemonių žalios naftos ir naftos produktų tiekimo sunkumų padariniams sušvelninti⁽¹⁾ siekiama visų pirma panaikinti arba bent sušvelninti žalios naftos ar naftos produktų tiekimo sutrikimų, įskaitant trumpalaikius, neigiamus padarinius, dėl kurių žalios naftos ar naftos produktų tiekimas galėtų labai sumažėti, įskaitant rimtą Bendrijos ekonominės veiklos sutrikdymą, kuris gali kilti dėl tokio sumažėjimo. Šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos panašios priemonės.
- (30) Siekiant, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos valstybių narių šioje srityje taikomų ar siūlomų priemonių koordinavimui, Direktyva 73/238/EEB taip pat siekiama įsteigti konsultacinę įstaigą. Tokia įstaiga turėtų būti numatyta šioje direktyvoje. Reikia, kad kiekviena valstybė narė parengtų planą, kuris galėtų būti taikomas tuo atveju, jei sutriktų žalios naftos ir naftos produktų tiekimas. Kiekviena valstybė narė taip pat turėtų nustatyti organizacinių priemonių, kurių būtų imamasi krizės atveju, taikymo tvarką.
- (31) Atsižvelgiant į tai, kad šia direktyva nustatoma daug naujų mechanizmų, jos įgyvendinimas ir veikimas turėtų būti peržiūrėti.
- (32) Šia direktyva pakeičiami arba reglamentuojami visi 1968 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendime 68/416/EEB dėl atskirų tarpvyriausybinių susitarimų, susijusių su valstybių narių išipareigojimu saugoti privalomas žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas, sudarymo ir įgyvendinimo⁽²⁾ nagrinėjami aspektai. Todėl tas sprendimas yra nebereikalingas.
- (33) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. palaikyti aukšto lygio naftos tiekimo saugumą Bendrijoje pasitelkiant patikimus ir skaidrius mechanizmus, pagrįstus valstybių narių tarpusavio solidarumu, kartu laikantis vidaus rinkos ir konkurencijos taisyklių, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti.
- (34) Šios direktyvos įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti tvirtinamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽³⁾.
- (35) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 34 punktą valstybės narės raginamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir jos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti.
- (36) Todėl reikėtų panaikinti direktyvas 73/238/EEB ir 2006/67/EB bei Sprendimą 68/416/EEB,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas

Šia direktyva nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti aukšto lygio naftos tiekimo saugumą Bendrijoje pasitelkiant patikimus ir skaidrius mechanizmus, grindžiamus valstybių narių tarpusavio solidarumu, išlaikyti privalomas žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas ir įdiegti būtinas procedūrinės priemonės rimtoms tiekimo problemoms spręsti.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- a) „ataskaitiniai metai“ – vartojimo arba grynojo importo duomenų, naudotų apskaičiuojant atitinkamu laikotarpiu saugotinų arba faktiškai saugomų atsargų kieki, kalendoriniai metai;
- b) „priedai“ – į produktą, siekiant pakeisti jo savybes, įdedami arba įmaišomi neangliavandeniliniai junginiai;
- c) „biokuras“ – skystas arba dujinis transportui naudojamas kuras, pagamintas iš biomasės, kuri yra biologiškai skaidi produktų, atliekų ir likučių, gaunamų žemės ūkyje (įskaitant augalinės ir gyvulinės kilmės medžiagas), miškų ūkyje ir susijusiose pramonės šakose, dalis, taip pat biologiškai skaidi pramoninių ir buitinių atliekų dalis;
- d) „vidaus suvartojimas“ – bendras tiek energijos, tiek kitokiam naudojimui šalyje pristatytas kiekis, apskaičiuotas pagal II priedą; šis bendras kiekis apima kiekius, pristatytus galutiniam vartojimui transformavimo sektoriui, taip pat pramonės, transporto sektoriui, namų ūkiams ir kitiems sektoriams; be to, jis apima energetikos sektoriaus (išskyrus naftos perdirbimo įmonių žaliavas) vidaus reikmėms skirtą vartojimą;

⁽¹⁾ OL L 228, 1973 8 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 308, 1968 12 23, p. 19.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- e) „galiojantis tarptautinis sprendimas leisti naudoti atsargas“ – bet kuris galiojantis Tarptautinės energetikos agentūros administracinės tarybos priimtas sprendimas tiesti rinkai žalią naftą arba naftos produktus leidžiant naudoti jos narių atsargas ir (arba) taikant papildomas priemones;
- f) „centrinė saugykla“ – įstaiga ar tarnyba, kuriai gali būti suteikti įgaliojimai imtis veiksmų siekiant įsigyti, išlaikyti arba parduoti naftos atsargas, įskaitant privalomąsias atsargas ir specialiąsias atsargas;
- g) „rimtas tiekimo sutrikimas“ – didelis ir staigus žalios naftos arba naftos produktų tiekimo Bendrijai arba valstybei narei sumažėjimas, neatsižvelgiant į tai, ar su tuo susijęs galiojantis tarptautinis sprendimas leisti naudoti atsargas;
- h) „tarptautinis jūrinis bunkeris“ – suprantamas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 A priedo 2.1 skirsnyje;
- i) „naftos atsargos“ – energetikos produktų, išvardytų Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 C priedo 3.1 skirsnio pirmoje pastraipoje, atsargos;
- j) „privalomosios atsargos“ – naftos atsargos, kurias pagal 3 straipsnį privalo išlaikyti kiekviena valstybė narė;
- k) „komercinės atsargos“ – tos ūkinės veiklos vykdytojų saugomos naftos atsargos, kurių nereikalaujama saugoti pagal šią direktyvą;
- l) „specialiosios atsargos“ – 9 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkančios naftos atsargos;
- m) „fizinė prieiga“ – atsargų saugojimo ir transportavimo tvarka, kuria siekiama užtikrinti jų pateikimą naudoti ar veiksmingą pristatymą galutiniams vartotojams ir rinkoms per tokį laikotarpį ir tokiomis sąlygomis, kad būtų galima sušvelninti tiekimo problemas, jei jos būtų iškilusios.

Šiame straipsnyje nustatytos sąvokų apibrėžtys gali būti patikslintos ar iš dalies pakeistos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

3 straipsnis

Privalomosios atsargos. Atsargų saugojimo įpareigojimų apskaičiavimas

1. Valstybės narės priima tokius įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie gali būti reikalingi, kad ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. užtikrintų, jog Bendrijoje nuolat būtų išlaikytas joms skirtas bendras naftos atsargų kiekis, kuris sudarytų ne mažiau kaip 90 dienų vidutinio dienos grynojo importo arba 61 dieną vidutinio dienos vidaus suvartojimo, priklausomai nuo to, kuris kiekis yra didesnis.
2. Vidutinis dienos grynasis importas, į kurį reikia atsižvelgti, apskaičiuojamas remiantis praėjusių kalendorinių metų žalios naftos importo ekvivalentu, nustatytu pagal I priede nustatytą metodą ir procedūras.

Vidutinis dienos vidaus suvartojimas, į kurį reikia atsižvelgti, apskaičiuojamas remiantis vidutinio vidaus suvartojimo per praėjusius kalendorinius metus žalios naftos ekvivalentu, nustatytu ir apskaičiuotu pagal II priede nustatytą metodą ir procedūras.

3. Tačiau nepaisant 2 dalies, laikotarpiu nuo kiekvienų kalendorinių metų sausio 1 d. iki kovo 31 d. toje dalyje nurodyto grynojo importo ir vidaus suvartojimo dienos vidurkiai nustatomi remiantis priešpaskutiniaisiais kalendoriniais metais prieš konkrečius kalendorinius metus importuotu ar suvartotu kiekiu.

4. Šiame straipsnyje nurodyti atsargų saugojimo įpareigojimų apskaičiavimo metodai ir procedūros gali būti iš dalies keičiami pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

4 straipsnis

Atsargų kiekių apskaičiavimas

1. Atsargų kiekiai apskaičiuojami naudojant III priede nustatytus metodus. Apskaičiuojant kiekvienos kategorijos atsargų, saugomų pagal 9 straipsnį, kiekius tie metodai taikomi tik atitinkamos kategorijos produktams.
2. Atitinkamu metu saugomų atsargų kiekiai apskaičiuojami remiantis atskaitinių metų, nustatytų pagal 3 straipsnyje išdėstytas taisykles, duomenimis.
3. Naftos atsargos tuo pačiu metu gali būti įtrauktos tiek į valstybės narės privalomųjų atsargų, tiek į jos specialiųjų atsargų apskaičiavimą, jei tos naftos atsargos atitinka visas šioje direktyvoje abiejų rūšių atsargoms nustatytas sąlygas.

4. 1 ir 2 dalyse nurodyti atsargų kiekių apskaičiavimo metodai ir procedūros gali būti iš dalies keičiami pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą. Visų pirma, siekiant užtikrinti suderinamumą su TEA praktika, gali prireikti ir būti naudinga iš dalies keisti tuos metodus ir procedūras, įskaitant išskaičiavimo taikymą, numatytą III priede.

5 straipsnis

Atsargų turėjimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visuomet būtų turimos privalomosios ir specialiosios atsargos, ir užtikrina fizinę prieigą prie jų šios direktyvos tikslais. Jos parengia tų atsargų identifikavimo, apskaitos ir kontrolės taisykles, kad atsargas būtų galima bet kuriuo metu patikrinti. Šis reikalavimas taip pat taikomas bet kuriai privalomųjų ir specialiųjų atsargų daliai, kuri saugoma kartu su kitomis ūkinės veiklos vykdytojų saugomomis atsargomis.

Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad nebūtų sudaromos jokios kliūtys ir neatsirastų suvaržymų, kurie trukdytų turėti privalomąsias atsargas ir specialiąsias atsargas. Kiekviena valstybė narė gali nustatyti apribojimus ar papildomas sąlygas, susijusias su galimybe saugoti jos privalomąsias atsargas ir specialiąsias atsargas už jos teritorijos ribų.

2. Kai yra pagrindo įgyvendinti 20 straipsnyje numatytas ekstremaliomis situacijomis taikomas procedūras, valstybės narės draudžia imtis ir pačios susilaiko nuo priemonių, trukdančių perleisti, naudoti ar leisti naudoti privalomąsias atsargas ar specialiąsias atsargas, kurios kitos valstybės narės vardu atsargos saugomos jų teritorijoje.

6 straipsnis

Privalomųjų atsargų registras. Metinė ataskaita

1. Kiekviena valstybė narė veda nuolat atnaujinamą ir išsamų visų jai skirtų saugomų privalomųjų atsargų, išskyrus specialiąsias atsargas, registrą. Tame registre visų pirma pateikiama informacija, reikalinga tiksliai nurodyti sandėlių, perdūrimo įmonę ar saugyklą, kurioje yra atitinkamos atsargos, taip pat jų kiekį, savininką ir jų pobūdį pagal Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 C priedo 3.1 skirsnio pirmoje pastraipoje nustatytas kategorijas.

2. Ne vėliau kaip kiekvienų kalendorinių metų vasario 25 d. kiekviena valstybė narė Komisijai pateikia paskutinės prieš tai einančių kalendorinių metų dienos atsargų registro suvestinę kopiją, nurodytą 1 dalyje, kurioje nurodomi bent į registrą įtrauktų privalomųjų atsargų, kurios yra toje valstybėje narėje, kiekiai ir pobūdis.

3. Gavusios Komisijos prašymą per 15 dienų valstybės narės taip pat pateikia Komisijai visą registro kopiją; šioje kopijoje galima nepateikti neskelbtinų duomenų apie atsargų saugojimo vietą. Tokie prašymai gali būti pateikiami ne vėliau kaip per 5 metus nuo tos datos, su kuria prašomi duomenys yra susiję, ir negali būti prašoma duomenų apie bet kokį laikotarpį iki 2013 m. sausio 1 d.

7 straipsnis

Centrinės saugyklos

1. Valstybės narės gali įsteigti centrinės saugyklas.

Nė viena valstybė narė negali įsteigti daugiau nei vienos centrinės saugyklos ar kitos panašios įstaigos. Valstybė narė gali įsteigti savo centrinę saugyklą bet kurioje Bendrijos vietoje.

Valstybės narės įsteigta centrinė saugykla – įstaiga ar tarnyba, kuri nesiekia pelno ir veikia vadovaudamasi bendru interesu, ji nelaiškoma ūkinės veiklos vykdytoju, kaip apibrėžta šioje direktyvoje.

2. Pagrindinis centrinės saugyklos tikslas – įsigyti, išlaikyti ir parduoti naftos atsargas šios direktyvos tikslais ar siekiant įgyvendinti tarptautinius susitarimus dėl naftos atsargų saugojimo. Ji yra vienintelė įstaiga ar tarnyba, kuriai gali būti suteikti įgaliojimai įsigyti arba parduoti specialiąsias atsargas.

3. Centrinės saugyklos arba valstybės narės gali tam tikram laikotarpiui perleisti užduotis, susijusias su privalomųjų atsargų ir, išskyrus pardavimą ir įsigijimą, specialiųjų atsargų valdymu, tačiau tik:

a) kitai valstybei narei, kurios teritorijoje yra tokios atsargos, arba tos valstybės narės įsteigtai centrinei saugyklai. Tokiu būdu perleistos užduotys negali būti pakartotinai perleistos kitoms valstybėms narėms ar jų įsteigtomis centrinėmis saugykloms. Centrinę saugyklą įsteigusi valstybė narė ir kiekviena valstybė narė, kurios teritorijoje bus saugomos atsargos, turi teisę nustatyti, kad perleidimui reikalingas jos leidimas;

b) ūkinės veiklos vykdytojams. Tokiu būdu perleistos užduotys negali būti pakartotinai perleistos. Kai toks perleidimas, bet koks to perleidimo pakeitimas ar galiojimo pratęsimas susijęs su privalomųjų ir specialiųjų atsargų, saugomų kitoje valstybėje narėje, valdymo užduotimis, jam iš anksto turi duoti leidimą tiek valstybė narė, kurios vardu atsargos yra saugomos, tiek visos valstybės narės, kurių teritorijose atsargos bus saugomos.

4. Kiekviena centrinę saugyklą turinti valstybė narė reikalauja, kad centrinė saugykla 8 straipsnio 1 ir 2 dalių tikslais skelbtų:

a) nuolat – išsamią informaciją, suskirstytą pagal produktų kategorijas, apie atsargų kiekius, kuriuos ji gali išsipareigoti išlaikyti ūkinės veiklos vykdytojams ar tam tikrais atvejais – suinteresuotosioms centrinėms saugykloms;

b) ne mažiau kaip prieš septynis mėnesius – sąlygas, kuriomis ji pageidauja ūkinės veiklos vykdytojams teikti paslaugas, susijusias su atsargų išlaikymu. Sąlygos, kuriomis gali būti teikiamos paslaugos, įskaitant sąlygas, susijusias su teikimo tvarkaraščiais, taip pat gali būti nustatytos kompetentingų nacionalinių institucijų ar konkurso tvarka, skirta geriausiai veiklos vykdytojų ar tam tikrais atvejais – suinteresuotųjų centrinių saugyklų, pasiūlymui išrinkti.

Centrinės saugyklos priima tokius perleidžiamus įpareigojimus objektyviomis, skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis. Veiklos vykdytojų mokėjimai už centrinės saugyklos paslaugas neturi viršyti visų suteiktų paslaugų sąnaudų ir jų nereikalaujama, kol nesudarytos atsargos. Centrinė saugykla gali nustatyti, kad jis sutiks perimti perleidžiamą įpareigojimą tuo atveju, jei ūkinės veiklos vykdytojas pateiks garantiją ar kitokią užstatą.

8 straipsnis

Ūkinės veiklos vykdytojai

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad ūkinės veiklos vykdytojui, kurį ji įpareigoja saugoti atsargas, kad būtų vykdomi 3 straipsnyje nustatyti įpareigojimai, būtų suteikta teisė ūkinės veiklos vykdytojo nuožiūra perleisti bent dalį šių įpareigojimų tik:

- a) valstybės narės, kurios vardu tokios atsargos yra saugomos, centrinei saugyklai;
- b) vienai ar kelioms kitoms centrinėms saugykloms, kurios iš anksto pareiškė norinčios saugoti tokias atsargas, jei valstybė narė, kurios vardu tokios atsargos yra saugomos, ir visos valstybės narės, kurių teritorijoje tokios atsargos bus laikomos, iš anksto davė leidimą tokiam perleidimui;
- c) kitiems ūkinės veiklos vykdytojams, kurie turi perteklinį atsargų kiekį arba atsargų saugojimo pajėgumų, esančių už teritorijos ribų tos valstybės narės, kurios vardu atsargos yra saugomos Bendrijoje, jei valstybė narė, kurios vardu šios atsargos yra saugomos, ir visos valstybės narės, kurių teritorijoje šios atsargos bus laikomos, iš anksto davė leidimą tokiam perleidimui; ir (arba)
- d) kitiems ūkinės veiklos vykdytojams, kurie turi perteklinį atsargų kiekį arba atsargų saugojimo pajėgumų, esančių teritorijoje tos valstybės narės, kurios vardu atsargos yra saugomos, jei apie tokį perleidimą valstybei narei pranešta iš anksto. Valstybės narės gali tokiems perleidimams taikyti apribojimus arba sąlygas.

Pagal c ir d punktus perleistų įpareigojimų negalima pakartotinai perleisti. Visi b ir c punktuose nurodytų perleidimų pakeitimai ar galiojimo pratęsimai atliekami tik gavus visų valstybių narių, kurios davė leidimą perleidimui, išankstinį leidimą. Bet koks d punkte nurodyto perleidimo pakeitimas ar pratęsimas laikomas nauju perleidimu.

2. Kiekviena valstybė narė gali apriboti ūkinės veiklos vykdytojų, kuriuos ji įpareigoja ar įpareigojo saugoti atsargas, perleidimo teises.

Tačiau jei tokiais ūkinės veiklos vykdytojo perleidimo teisių apribojimais leidžiama perleisti kiekius, kurie yra mažesni nei 10 % jam nustatyto atsargų saugojimo įpareigojimo, valstybė narė užtikrina, kad būtų įsteigta centrinė saugykla, iš kurios reikalaujama priimti perleidžiamą kiekį, būtiną siekiant išsaugoti ūkinės veiklos vykdytojo teises perleisti bent 10 % jam nustatyto atsargų saugojimo įpareigojimo.

Ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d. šioje dalyje nurodytas minimalus procentinis kiekis padidinamas nuo 10 % iki 30 %.

3. Neatsižvelgiant į 1 ir 2 dalių nuostatas, valstybė narė gali įpareigoti ūkinės veiklos vykdytoją perleisti valstybės narės centrinei saugyklai bent dalį jam nustatytų atsargų saugojimo įpareigojimų.

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad, likus ne mažiau kaip 200 dienų iki laikotarpio, su kuriuo yra susijęs nustatytas įpareigojimas, pradžios, ūkinės veiklos vykdytojai būtų informuoti apie tvarką, kuri bus naudojama apskaičiuojant jiems nustatytus atsargų saugojimo įpareigojimus. Ūkinės veiklos vykdytojai teise perleisti atsargų saugojimo įpareigojimus centrinėms saugykloms turi pasinaudoti likus ne mažiau kaip 170 dienų iki laikotarpio, su kuriuo yra susijęs atitinkamas įpareigojimas, pradžios.

Jei ūkinės veiklos vykdytojai apie tai informuojami likus mažiau nei 200 dienų iki laikotarpio, su kuriuo yra susijęs atsargų saugojimo įpareigojimas, pradžios, teise perleisti įpareigojimą jie gali pasinaudoti bet kuriuo metu.

9 straipsnis

Specialiosios atsargos

1. Kiekviena valstybė narė, laikydamosi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų, gali išipareigoti išlaikyti minimalų naftos atsargų kiekį, apskaičiuotą pagal vartojimo dienų skaičių.

Specialiosios atsargos yra valstybės narės arba jos įsteigtos centrinės saugyklos nuosavybė ir jos yra išlaikomos Bendrijos teritorijoje.

2. Specialiąsias atsargas gali sudaryti tik vienos ar kelių toliau išvardytų kategorijų produktai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 B priedo 4 skirsnyje:

- etano,
- suskystintų naftos dujų,
- automobilinio benzino,
- aviacinio benzino,
- benzininių reaktyvinių degalų (pirminio benzino reaktyvinių degalų arba JP4),
- žibalinio reaktyvinių variklių kuro,
- žibalo,
- gazolio ir (arba) dyzelino (distiliacinės alyvos),
- mazuto (turinčio didelį kiekį sieros ir nedidelį kiekį sieros),

- vaitspinto ir pramoninio spirito,
- tepalų,
- bitumo,
- parafino,
- naftos kokso.

3. Specialiąsias atsargas sudarančius naftos produktus kiekviena valstybė narė nustato remdamasi 2 dalyje išvardytomis kategorijomis. Valstybės narės užtikrina, kad per ataskaitinius metus, nustatytus taikant 3 straipsnyje nustatytas taisykles ir dėl jų naudojamose kategorijose esančių produktų, valstybėse narėse suvartojamų kiekių žalios naftos ekvivalentas sudarytų ne mažiau kaip 75 % vidaus suvartojimo, apskaičiuoto naudojant II priede išdėstytą metodą.

Kiekvienos valstybės narės pasirinktos kategorijos atveju specialiųjų atsargų, kurias ji įsipareigoja išlaikyti, kiekis turi atitikti tam tikrą kasdienio suvartojimo vidurkio dienų skaičių, išmatuotą remiantis jų žalios naftos ekvivalentu per ataskaitinius metus, nustatytus pagal 3 straipsnyje nustatytas taisykles.

Pirmoje ir antroje pastraipose nurodyti žalios naftos ekvivalentai apskaičiuojami bendrą „faktinių bendrųjų vidaus pristatymų“, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 C priedo 3.2.1 skirsnyje, sumą dauginant iš koeficiento 1,2 produktams, įtrauktiems į naudojamą ar susijusias kategorijas. Tarptautiniuose jūriniuose bunkeriuose esantis kiekis į skaičiavimus neįtraukiamas.

4. Kiekviena valstybė narė, kuri nusprendžia išlaikyti specialiąsias atsargas, Komisijai pateikia pranešimą, kuris turi būti skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, nurodydama tokių atsargų, kurias ji įsipareigojo išlaikyti, kiekį ir tokio įsipareigojimo vykdymo trukmę, kuri yra ne trumpesnė nei vieneri metai. Turi būti pranešama apie visų kategorijų specialiųjų atsargų, kurias naudoja valstybė narė, minimalų kiekį.

Valstybė narė užtikrina, kad tokios atsargos būtų saugomos visą nurodytą laikotarpį nepažeidžiant valstybės narės teisės laikinai sumažinti šias atsargas išimtinai dėl to, kad atliekamos tam tikrų atsargų pakeitimo operacijos.

Valstybės narės naudojamų kategorijų sąrašas galioja ne trumpiau nei vienerius metus ir gali būti iš dalies keičiamas tik nuo pirmos kalendorinio mėnesio dienos.

5. Kiekviena valstybė narė, kuri neįsipareigojo atitinkamai kalendoriniais metais ne trumpiau nei 30 dienų išlaikyti specialiąsias atsargas, užtikrina, kad ne mažiau nei trečdajį jų įsipareigotų saugoti atsargų sudarytų 2 ir 3 dalyse nurodyti produktai.

Valstybė narė, kuri specialiąsias atsargas saugo trumpiau nei 30 dienų, parengia metinę ataskaitą, kurioje išnagrinėjamos priemonės, kurių ėmėsi jos nacionalinės valdžios institucijos siekdamas užtikrinti ir patikrinti 5 straipsnyje nurodytą fizinę prieigą prie turimų privalomųjų atsargų, ir toje pačioje ataskaitoje išdėsto priemones, kurių buvo imtasi siekiant leisti valstybei narėi kontroliuoti šių atsargų naudojimą esant naftos tiekimo sutrikimams. Tą ataskaitą valstybė narė Komisijai nusiunčia ne vėliau kaip pirmojo kalendorinių metų, kuriems ji yra skirta, mėnesio pabaigoje.

10 straipsnis

Specialiųjų atsargų valdymas

1. Kiekviena valstybė narė turi turėti nuolat atnaujinamą ir išsamų visų jos teritorijoje saugomų specialiųjų atsargų registrą. Tame registre visų pirma pateikiama visa informacija, kurios reikia tiksliai atitinkamų atsargų saugojimo vietai nustatyti.

Gavusios Komisijos prašymą per 15 dienų nuo prašymo gavimo valstybės narės taip pat pateikia Komisijai šio registro kopiją. Šioje kopijoje galima nepateikti neskelbtinų duomenų apie atsargų saugojimo vietą. Tokie prašymai gali būti pateikiami ne vėliau kaip per 5 metus nuo tos datos, su kuria prašomi duomenys susiję.

2. Jei specialiosios atsargos laikomos kartu su kitomis naftos atsargomis, valstybės narės arba jų centrinės saugyklos imasi reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias šių kartu laikomų produktų, jei jie sudaro specialiųjų atsargų dalį, perkėlimui neturint tų specialiųjų atsargų savininko ir valstybės narės, kurios teritorijoje yra atsargos, valdžios institucijų ar jos įsteigtos centrinės saugyklos išankstinio rašytinio leidimo.

3. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad būtų užtikrinta visų jų teritorijoje išlaikomų ar transportuojamų specialiųjų atsargų besąlyginė neliečiamybė nuo vykdomųjų procedūrų, nesvarbu, ar tai yra jų nuosavos, ar kitų valstybių narių atsargos.

11 straipsnis

Perleidimų poveikis

7 ir 8 straipsniuose nurodyti perleidimai jokiū būdu nekeičia įsipareigojimų, kurie tenka kiekvienai valstybei narėi pagal šią direktyvą.

12 straipsnis

3 straipsnyje nurodytų atsargų statistinės suvestinės

1. Kiekviena valstybė narė sudaro pagal 3 straipsnį saugotųjų atsargų kiekio statistines suvestines ir pateikia jas Komisijai pagal IV priede nustatytas taisykles.

2. 1 dalyje nurodytų suvestinių sudarymo taisyklės, jų apimtis, turinys ir rengimo periodiškumas bei pateikimo terminai gali būti iš dalies keičiami pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą. Tų suvestinių pateikimo Komisijai taisyklės taip pat gali būti iš dalies keičiamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

3. Į privalomųjų atsargų statistines suvestines valstybės narės negali įtraukti žalios naftos ar naftos produktų, kuriems uždėtas areštas ar taikomos vykdomosios procedūros, kiekių. Tai taip pat taikoma likviduojamų ar su kreditoriais susitarimus sudarantių įmonių atsargoms.

13 straipsnis

Statistinės specialiųjų atsargų suvestinės

1. Kiekviena atitinkama valstybė narė sudaro ir Komisijai pateikia kiekvienos kategorijos produktų specialiųjų atsargų, turimų paskutinę kiekvieno kalendorinio mėnesio dieną, statistinę suvestinę, joje nurodydama kiekius ir vidutinio suvartojimo dienų skaičių per ataskaitinius metus, su kuriais tos atsargos susijusios. Jei kai kurios iš tų specialiųjų atsargų saugomos ne valstybės narės teritorijoje, valstybė narė išsamiai nurodo įvairiose valstybėse narėse ar joms tarpininkaujant ir atitinkamose centrinėse saugyklose išlaikomas atsargas. Ji taip pat išsamiai nurodo, ar visos tos atsargos priklauso jai, ar visų ar dalies atsargų savininkas yra centrinė saugykla.

2. Kiekviena atitinkama valstybė narė taip pat sudaro ir Komisijai pateikia jos teritorijoje esančių ir kitoms valstybėms narėms ar centrinėms saugykloms priklausančių kiekvienos kategorijos (pagal 9 straipsnio 4 dalį) produktų specialiųjų atsargų, turimų paskutinę kiekvieno kalendorinio mėnesio dieną, suvestinę. Toje suvestinėje valstybė narė kiekvienu atveju pateikia atitinkamos valstybės narės ar centrinės saugyklos pavadinimą ir atsargų kiekius.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytos statistinės suvestinės pateikiamos tą kalendorinį mėnesį, kuris eina po mėnesio, su kuriuo tos suvestinės yra susijusios.

4. Be to, Komisijos prašymu jai nedelsiant pateikiamos statistinių suvestinių kopijos. Tokie prašymai gali būti pateikiami ne vėliau kaip per 5 metus nuo tos datos, su kuria atitinkami duomenys susiję.

5. Statistinių suvestinių apimtis, turinys ir rengimo dažnumas bei jų pateikimo terminai gali būti iš dalies keičiami pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą. Šių suvestinių pateikimo Komisijai taisyklės taip pat gali būti iš dalies keičiamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

14 straipsnis

Komerčių atsargų suvestinės

1. Valstybės narės Komisijai pateikia jų teritorijoje saugomų komerčių atsargų kiekių mėnesinę statistinę suvestinę. Tai darydamos jos užtikrina, kad būtų apsaugoti neskelbtini duomenys, ir pasirūpina, kad nebūtų minimi atitinkamų atsargų savininkų vardai ir pavardės ar pavadinimai.

2. Apibendrindama rezultatus, Komisija skelbia mėnesinę Bendrijos komerčių atsargų statistinę suvestinę, grindžiamą valstybių narių pateiktomis suvestinėmis.

3. Statistinių suvestinių pateikimo ir skelbimo, taip pat jų rengimo dažnumą reglamentuojančios taisyklės gali būti iš dalies keičiamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

15 straipsnis

Duomenų tvarkymas

Komisija atsako už tai, kad būtų sukurti, administruojami, tvarkomi ir prižiūrimi informacinių technologijų išteklių, būtini statistinėse suvestinėse nurodytiems duomenims, visai kitai valstybių narių pateiktai ar Komisijos pagal šią direktyvą surinktai informacijai ir duomenims apie naftos atsargas, surinktiems pagal Reglamentą (EB) Nr. 1099/2008, kurių reikia rengiant šioje direktyvoje nustatytas statistines suvestines, priimti, saugoti ir toliau tvarkyti.

16 straipsnis

Biokuras ir priedai

1. Apskaičiuojant atsargų saugojimo įpareigojimus pagal 3 ir 9 straipsnius į biokurą ir priedus atsižvelgiama tik tuo atveju, jei jie yra sumaišyti su atitinkamais naftos produktais.

2. Apskaičiuojant faktinį išlaikomų atsargų kiekį, į biokurą ir priedus atsižvelgiama, kai:

a) jie yra sumaišyti su atitinkamais naftos produktais; arba

b) jie yra saugomi atitinkamos valstybės narės teritorijoje, su sąlyga, kad valstybė narė yra nustačiusi taisyklės, užtikrinančias, kad jie turi būti sumaišyti su naftos produktais, saugomais pagal šioje direktyvoje nustatytus atsargų saugojimo reikalavimus, ir kad juos numatyta naudoti transporto sektoriuje.

3. Taisyklės, pagal kurias atsižvelgiama į biokurą ir priedus apskaičiuojant atsargų saugojimo įpareigojimus ir atsargų kiekius, kaip nustatyta 1 ir 2 dalyse, gali būti iš dalies keičiamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

17 straipsnis

Naftos ir naftos produktų koordinavimo grupė

1. Sukuriama Naftos ir naftos produktų koordinavimo grupė (toliau – koordinavimo grupė). Koordinavimo grupė yra konsultacinė grupė, kuri padeda analizuoti naftos ir naftos produktų tiekimo saugumo Bendrijoje padėtį ir sudaro palankesnes sąlygas tos srities priemonių koordinavimui bei įgyvendinimui.

2. Koordinavimo grupę sudaro valstybių narių atstovai. Jai pirmininkauja Komisija. Komisijos kvietimu koordinavimo grupės darbe gali dalyvauti atitinkamam sektoriui atstovaujantis įstaigos.

18 straipsnis

Pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir atsargų saugojimo peržiūros

1. Komisija gali, savo veiklą derindama su valstybėmis narėmis, atlikti peržiūras, siekdama patikrinti pastarųjų pasirengimą ekstremalioms situacijoms, ir, jei Komisija mano tai esant reikalinga, su tuo susijusį atsargų saugojimą. Rengdama tokias peržiūras Komisija atsižvelgia į kitų institucijų bei tarptautinių organizacijų atliktą darbą ir konsultuojasi su koordinavimo grupe.

2. Koordinavimo grupė gali sutikti, kad peržiūrose dalyvautų kitų valstybių narių įgaliotieji tarpininkai ir atstovai. Valstybės narės, kurios peržiūra atliekama, paskirti nacionaliniai pareigūnai gali lydėti peržiūrą atliekančius asmenis. Per vieną savaitę nuo 1 dalyje nurodytos peržiūros paskelbimo, atitinkama valstybė narė, kuri nepateikė Komisijai neskelbtinų duomenų apie atsargų saugojimo vietą pagal 6 ir 9 straipsnius, šią informaciją pateikia Komisijos darbuotojams ar įgaliotiesiems tarpininkams.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų valdžios institucijos ir už privalomųjų bei specialiųjų atsargų išlaikymą ir tvarkymą atsakingi subjektai leistų atlikti patikrinimus ir teiktų paramą asmenims, kuriuos Komisija įgaliojo atlikti tas peržiūras. Visų pirma valstybės narės užtikrina, kad šiems asmenims būtų suteikta teisė susipažinti su dokumentais ir registrais, kurie yra susiję su atsargomis, ir teisė patekti į visas vietas, kuriose atsargos yra saugomos, bei susipažinti su visais atitinkamais dokumentais.

4. Pagal šį straipsnį atliktų peržiūrų rezultatai pateikiami patikrintai valstybei narėi ir gali būti pateikti koordinavimo grupei.

5. Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad Komisijai prižiūrint dirbantys pareigūnai, tarpininkai ir kiti asmenys bei koordinavimo grupės nariai neatskleistų informacijos, kuri buvo surinkta ar kuria buvo pasikeista pagal šį straipsnį, ir kuriai dėl jos pobūdžio taikomas profesinės paslapties reikalavimas, pvz., atsargų savininkų tapatybės.

6. Siekiant 1 dalyje nurodytų peržiūrų tikslų negali būti tvarkomi asmens duomenys. Atliekant šias peržiūras rasti ar atskleisti asmens duomenys negali būti renkami ir į juos negali būti atsižvelgiama; jei tokie duomenys surenkami atsitiktinai, jie nedelsiant sunaikinami.

7. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad su privalomosiomis ir specialiosiomis atsargomis susiję duomenys, įrašai, suvestinės ir dokumentai būtų saugomi ne trumpiau kaip 5 metus.

19 straipsnis

Asmenų apsauga tvarkant duomenis

Šia direktyva nedaromas poveikis ir ji neturi jokios įtakos asmenų apsaugos lygiui tvarkant asmens duomenis pagal Bendrijos ir nacionalinės teisės nuostatas, ir visų pirma ja nekeičiami nei valstybių narių įpareigojimai, susiję su asmens duomenų tvarkymu, kaip nustatyta Direktyvoje 95/46/EB, nei Bendrijos institucijų ir įstaigų įpareigojimai, nustatyti Reglamente (EB) Nr. 45/2001, dėl asmens duomenų tvarkymo, kai jos juos tvarko atlikdamos savo užduotis.

20 straipsnis

Ekstremaliomis situacijomis taikomos procedūros

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros ir imasi jų nuomone būtinų priemonių, kad rimto tiekimo sutrikimo atveju jų kompetentingos valdžios institucijos galėtų greitai, veiksmingai ir skaidriai leisti naudoti visas privalomasias ir specialiąsias atsargas ar jų dalį, ir atsižvelgiant į numatomus sutrikimus nustatyti bendrus ar specialius suvartojimo apribojimus, *inter alia*, prioriteto tvarka naftos produktus paskirstant tam tikroms vartotojų grupėms.

2. Valstybės narės bet kuriuo metu turi parengtus nenumatytų atvejų planus, kurie turi būti įgyvendinti rimto tiekimo sutrikimo atveju, ir numato organizacines priemones, kurių turi būti imtasi tiems planams įgyvendinti. Komisijos prašymu valstybės narės informuoja Komisiją apie savo nenumatytų atvejų planus ir atitinkamas organizacines priemones.

3. Tuo atveju, kai yra galiojantis tarptautinis sprendimas leisti naudoti atsargas, kuris taikomas vienai ar kelioms valstybėms narėms:

a) atitinkamos valstybės narės gali naudoti savo privalomasias ir specialiąsias atsargas, kad galėtų vykdyti tarptautinius įsipareigojimus pagal tą sprendimą. Valstybė narė apie tai nedelsdama praneša Komisijai, kad Komisija galėtų sušaukti koordinavimo grupės posėdį arba konsultuotis su jos nariais elektroninėmis priemonėmis, visų pirma siekiant įvertinti to leidimo naudoti atsargas poveikį;

b) Komisija turėtų rekomenduoti valstybėms narėms leisti naudoti visas jų turimas privalomasias ir specialiąsias atsargas ar jų dalį arba imtis kitų lygiaverčio poveikio priemonių, kurios laikomos tinkamomis. Komisija gali imtis veiksmų tik pasikonsultavusi su koordinavimo grupe.

4. Jei galiojančio tarptautinio sprendimo leisti naudoti atsargas nėra, tačiau atsiranda žalios naftos ar naftos produktų tiekimo Bendrijai ar kuriai nors valstybei narei sunkumų, Komisija, jei taikytina, informuoja TEA ir, prireikus, derina su ja veiklą bei valstybės narės prašymu ar savo iniciatyva, nedelsdama surengia konsultacijas su koordinavimo grupe. Kai konsultacijų su koordinavimo grupe prašo valstybė narė, jos surengiamos ne vėliau kaip per keturias dienas nuo prašymo pateikimo, nebent valstybė narė sutinka, kad šis laikotarpis būtų ilgesnis. Remdamasi padėties nagrinėjimo koordinavimo grupėje rezultatais, Komisija nustato, ar įvyko rimtas tiekimo sutrikimas.

Jei konstatuojama, kad įvyko rimtas tiekimo sutrikimas, Komisija leidžia naudoti visą privalomųjų ar specialiųjų atsargų, kurias tuo tikslu pasiūlė atitinkamos valstybės narės, kiekį ar jo dalį.

5. Valstybės narės gali leisti naudoti privalomasias ir specialiąsias atsargas, kurių kiekis yra mažesnis už šioje direktyvoje nustatytą privalomą minimalų kiekį, tokiais kiekiais, kokie yra nedelsiant būtini pradiniam reagavimui į konkretų ypatingos skubos atvejį arba siekiant išspręsti vietines krizes. Jei leidžiama naudoti šias atsargas, valstybės narės nedelsdamos informuoja Komisiją apie panaudotą kiekį. Komisija šią informaciją perduoda koordinavimo grupės nariams.

6. Taikant 3, 4 ar 5 dalis, valstybėms narėms gali būti laikinai leidžiama saugoti mažesnius nei nustatyta šioje direktyvoje atsargų kiekius. Tuo atveju Komisija, remdamasi konsultacijų su koordinavimo grupe rezultatais ir, jei taikytina, derindama veiklą su TEA bei visų pirma atsižvelgdama į padėtį tarptautinėse naftos ir naftos produktų rinkose nustato, per kokį pagrįstą laikotarpį valstybės narės privalo atstatyti minimalų nustatytą atsargų kiekį.

7. Pagal šį straipsnį Komisijos priimti sprendimai nedaro poveikio atitinkamų valstybių narių kitų tarptautinių įsipareigojimų taikymui.

21 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus, ir imasi tokių priemonių, kokių gali prireikti šių sankcijų taikymui užtikrinti. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir

atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. praneša Komisijai apie tas nuostatas ir nedelsdamos ją informuoja apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

22 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri šios direktyvos veikimą ir įgyvendinimą.

23 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

24 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 73/238/EEB, Direktyva 2006/67/EB ir Sprendimas 68/416/EEB panaikinami nuo 2012 m. gruodžio 31 d.

Nuorodos į panaikintąsias direktyvas ir į panaikintąjį sprendimą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

25 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d.

Nukrypdomos nuo pirmos pastraipos, valstybės narės, kurios iki 2012 m. gruodžio 31 d. nėra TEA narės ir kurios savo vidaus suvartojimo naftos produktus gauna vien importo būdu, užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šios direktyvos 3 straipsnio 1 daliai įgyvendinti ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. Kol tos valstybės narės užtikrins tokių priemonių įsigaliojimą, jos turi išlaikyti naftos atsargų kiekį, atitinkantį 81 dienos vidutinio dienos grynojo importo kiekį.

Valstybės narės, tvirtindamos priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

27 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. rugsėjo 14 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
C. MALMSTRÖM

I PRIEDAS

ŽALIOS NAFTOS EKVIVALENTO, NAUDOJAMO NAFTOS PRODUKTŲ IMPORTUI IŠREIKŠTI, APSKAIČIAVIMO METODAS

3 straipsnyje nurodytas žalios naftos ekvivalentas, naudojamas naftos produktų importui išreikšti, turi būti apskaičiuojamas taikant šį metodą:

žalios naftos ekvivalentas, naudojamas naftos produktų importui išreikšti, gaunamas apskaičiuojant žalios naftos, NGL (gamtinių dujų kondensato), naftos perdirbimo gamyklų žaliavos ir kitų angliavandenilių, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 B priedo 4 skirsnyje, grynojo eksporto sumą, koreguojant rezultata, kad būtų atsižvelgta į bet kokius atsargų svyravimus ir sumažinus 4 % pirminiu benzinu išreikšto našumo (arba, jei vidutinis pirminiu benzinu išreikštas našumas nacionalinėje teritorijoje viršija 7 %, atėmus faktinį grynąjį pirminio benzino suvartojimą arba atėmus vidutinį našumą, išreikštą pirminiu benzinu) ir pridėdant tai prie grynojo visų kitų naftos produktų, išskyrus pirminį benziną, importo, taip pat pakoreguoto, kad būtų atsižvelgta į atsargų svyravimus, ir padauginto iš koeficiento 1,065.

Tarptautiniuose jūriniuose bunkeriuose esantis kiekis į skaičiavimus neįtraukiamas.

II PRIEDAS

ŽALIOS NAFTOS EKVIVALENTO, NAUDOJAMO VIDAUS SUVARTOJIMUI IŠREIKŠTI, APSKAIČIAVIMO METODAS

Taikant 3 straipsnį, žalios naftos ekvivalentas, naudojamas vidaus suvartojimui išreikšti, turi būti apskaičiuojamas taikant šį metodą:

vidaus suvartojimas yra bendra „faktinių bendrųjų vidaus pristatymų“, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 C priedo 3.2.1 skirsnyje, suma, sudaryta tik iš šių produktų: automobilinio benzino, aviacinio benzino, benzininių reaktyvinių degalų (pirminio benzino reaktyvinių degalų arba JP4), žibalinų reaktyvinių degalų, kitų rūšių žibalo, gazolio ir (arba) dyzelino (distiliacinės alyvos) ir mazuto (turinčio didelį kiekį sieros ir nedidelį kiekį sieros), kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 B priedo 4 skirsnyje.

Tarptautiniuose jūriniuose bunkeriuose esantis kiekis į skaičiavimus neįtraukiamas.

Žalios naftos ekvivalentas, naudojamas vidaus suvartojimui išreikšti, apskaičiuojamas dauginant jį iš koeficiento 1,2.

III PRIEDAS

SAUGOMŲ ATSARGŲ KIEKIO APSKAIČIAVIMO METODAI

Atsargų kiekiui apskaičiuoti turi būti taikomi šie metodai:

Nedarant poveikio 4 straipsnio 3 dalyje nurodytam atvejui, kiekvienas konkretus kiekis į skaičiavimus gali būti įtraukiamas tik vieną kartą.

Žalios naftos atsargos sumažinamos 4 %, tai atitinka vidutinį našumą, išreikštą pirminiu benzinu.

Pirminio benzino ir naftos produktų atsargų kiekis, sukauptas tarptautiniuose jūriniuose bunkeriuose, neįskaičiuojamas.

Kitų naftos produktų kiekis apskaičiuojamas taikant vieną iš dviejų toliau nurodytų metodų. Valstybės narės pasirinktąjį metodą privalo taikyti visus atitinkamus kalendorinius metus.

Valstybės narės gali:

- a) įtraukti visas kitas Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 C priedo 3.1 skirsnio pirmoje pastraipoje nurodytų naftos produktų atsargas ir apskaičiuoti žalios naftos ekvivalentą daugindamos kiekį iš koeficiento 1,065; arba
- b) įtraukti tik šių produktų atsargas: automobilinio benzino, aviacinio benzino, benzininių reaktyvinių degalų (pirminio benzino reaktyvinių degalų arba JP4), žibalinių reaktyvinių degalų, kitų rūšių žibalo, gazolio ir (arba) dyzelino (distiliacinės alyvos) ir mazuto (turinčio didelį kiekį sieros ir nedidelį kiekį sieros), ir apskaičiuoti žalios naftos ekvivalentą daugindamos kiekį iš koeficiento 1,2.

Apskaičiuojant atsargas, galima įtraukti kiekį, saugomą:

- naftos perdirbimo gamyklų cisternose,
- krovos terminaluose,
- naftotiekių maitinimo rezervuaruose,
- baržose,
- kabotažiniuose tanklaiviuose,
- uoste esančiuose tanklaiviuose,
- vidaus vandens kelių laivų triumuose,
- rezervuarų dugnuose,
- kaip eksploatavimo atsargos,
- stambių vartotojų, remiantis teisiniais įsipareigojimais ar kitomis valdžios institucijų taisyklėmis.

Vis dėlto, tų kiekių, išskyrus naftos perdirbimo gamyklų cisternose, naftotiekių maitinimo rezervuaruose ar krovos terminaluose saugomus kiekius, negalima įtraukti į specialiųjų atsargų kiekį, jei tokių atsargų kiekis apskaičiuojamas atskirai nuo privalomųjų atsargų kiekio.

Apskaičiuojant atsargas negalima įtraukti šio kiekio:

- a) dar nepagamintos žalios naftos;
- b) kiekio, saugomo:
  - naftotiekiuose,
  - geležinkelio cisternose,
  - tolimojo plaukiojimo laivų triumuose,
  - degalinėse ir mažmeninės prekybos parduotuvėse,
  - pas kitus vartotojus,
  - jūroje esančiuose tanklaiviuose,
  - kaip karinės atsargos.

Apskaičiuodamos savo atsargas, kaip nurodyta pirmiau, valstybės narės iš apskaičiuoto atsargų kiekio atima 10 %. Tuo dydžiu sumažinamas visas į atitinkamą apskaičiavimą įtrauktas kiekis.

Tačiau tam, kad būtų įmanoma nustatyti, ar laikomasi 9 straipsnyje nustatyto mažiausio kiekio reikalavimo, 10 % sumažinimas netaikomas nei apskaičiuojant specialiųjų atsargų kiekį, nei apskaičiuojant skirtingų specialiųjų atsargų kategorijų kiekį, jei tos specialiosios atsargos ar kategorijos yra atskirtos nuo privalomųjų atsargų.

IV PRIEDAS

Statistinių suvestinių, susijusių su pagal 3 straipsnį saugomų atsargų kiekiu, sudarymo ir pateikimo Komisijai taisyklės

Kiekviena valstybės narė kiekvieną mėnesį parengia ir Komisijai pateikia galutinę paskutinę kalendorinio mėnesio dieną faktiškai saugomo atsargų kiekio statistinę suvestinę; tas kiekis apskaičiuojamas remiantis naftos grynojo importo dienų skaičiumi arba naftos vidaus suvartojimo dienų skaičiumi, pagal kriterijų, nustatytą 3 straipsnyje. Statistinėje suvestinėje turi būti tiksliai nurodyta, kodėl apskaičiavimas grindžiamas importo dienų skaičiumi, ar, priešingai, suvartojimo dienų skaičiumi; taip pat paaiškinta, kuris iš III priede išdėstytų metodų buvo naudotas atsargoms apskaičiuoti.

Jei kai kurios į apskaičiuotą atsargų kiekį įtrauktos atsargos pagal 3 straipsnį laikomos ne nacionalinėje teritorijoje, kiekvienoje suvestinėje išsamiai nurodomos atitinkamose įvairiose valstybėse narėse ir centrinėse saugyklose paskutinę laikotarpio, su kuriuo yra susijusi suvestinė, dieną saugomos atsargos. Be to, kiekviena valstybė narė kiekvienu atveju suvestinėje turi nurodyti, ar atsargos yra saugomos pagal vieno ar kelių ūkinės veiklos vykdytojų prašymą dėl perleidimo, ar atsargos yra laikomos jos ar jos centrinės saugyklos prašymu.

Valstybė narė turi parengti ir Komisijai pateikti jos teritorijoje kitų valstybių narių ar centrinių saugyklų vardu paskutinę kiekvieno kalendorinio mėnesio dieną saugomų atsargų, nurodytų pagal produktų kategorijas, suvestinę. Toje suvestinėje valstybė narė kiekvienu atveju taip pat visų pirma nurodo atitinkamą valstybę narę ar centrinės saugyklos pavadinimą ir atsargų kiekius.

Šiame priede nurodytos statistinės suvestinės Komisijai turi būti pateiktos per 55 dienas pasibaigus mėnesiui, su kuriuo jos yra susijusios. Tos pačios suvestinės taip pat turi būti pateiktos per du mėnesius nuo Komisijos prašymo gavimo dienos. Tokie prašymai gali būti pateikiami ne vėliau kaip per penkerius metus nuo tos datos, su kuria duomenys yra susiję.
